

ACC. N:R. M. 8896 : 1-8.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Inga Osterman-Tillström
Härad: Skytta Adress: Ängagården, Tutaryd
Socken: Skanörs stad Berättat av: Byggmästare O. H. Lincahl
Uppteckningsår: 1942 Född år 1863 i Gustavs försam. nära Børringe

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När Skanör byggdes upp efter branden.	s. 1.
Kyrkan.	s. 3.
Kyrkoherde Olof Pfaff.	s. 4.
Borgmästare Emil v. Mühlenfels.	s. 6.
Rättsväsen.	s. 8.

ACC. NR. M. 8896 /

7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När Skanör bygades upp efter bränden:

Det var i anledning av Skanörs brand 1885 jag kom dit och sedan stannade jag därmed till 1906, då jag flyttade till Falsterbo. Vi var många arbetare från olika håll, som kom till en nedbränd staden då, och det var i många fall folk av sämre sort, särskilt var det många Malmbusar. Slagsmålen var också många, det sågs friskt och ordningen stod överordnat på samma nivå som respekten för ordningsmakten och denna respekt var inte stor. Finken i gamla folkskolan var ofta befolkad.

De hemlösa invånarna bodde hos grannar och för oss som kom bortifrån fanns det givetvis inga rum. Men det var under den varma årstiden och det gick bra att sova på legar och i uthus. Vi arbetare hade en timlön av 25 öre och vi arbetade 10 à 12 timmar en dag. Varje gång taket till ett nytt hus rests var det taklagsfest för alla arbetarna och då bjöds det på fisk, risgröt och brännvin.

Fanns det gott av arbetare var det särskilt en riktig byggnäst-
are

ACC. NR. M. 8896:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

are . En s. k. byggnästare från Sveala med affärssinne och gåpåkraft
anda byggde sålunda uppåstjärnen. Självt var jag med om att bygga ett
av de allra första husen, skomakare Lindbergs, som ligger mittför Ekstens
i Södra Kyrkogatan.

Det fanns gott om granit men de blivande husägarna tyckte det var
finare med tegel och därför lades grunden ofta av tegel och som
det icke fanns någon isolering gick fukten upp så att stenarna drop-
pade på vintern. Överbuvningsrådet var det i regel dåliga hus som
byggdes upp i de neobrunnas ställe 1885.

När vi grävde mittenet herrnästaregården träffade vi på djurben,
som låg så tätt att man nästan inte kunde komma ner i jorden.

ACC. N:R M. 8896:3.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVKyrkan:

Under Pfäffa till hade jag hand om restaureringsarbetena i

Skenörs kyrka. Kyrkans gamla orgel brändes upp och piperna smältes ner.

Det gamla altarskranket, som var fyrkantigt och med skurna hjärtan,

tegs också bort, och jag gjorde ett runt altarskrank med svarvade

pelare.

ACC. N:R M. 8896:4

7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kyrkoherde Olof Pfaff:

Kyrkoherde Pfaff var en bespotnatur och det gick ofta sterrigt till på kyrkostämmorna. - Jag och många andra skänörsser tyckte det var synd om klockare Eriksson, som kom hit i början av 1900-talet, därför att han hade svårt att klara sig på en lilla lönen av 800 kr. om året - någon klockarebestad fanns inte heller. Jag rådde honom därför att han skulle begära 1200 kr. i lön. Pfaff blev mycket förtörnad över detta och föreslog på stämman, att klockaren skulle få nöja sig med 1000 kr. men för denna höjda lön skulle han också undervisa konfirmanderna i sång. De närvarande vid kyrkostämman ville emellertid inte höra talas om någon sångundervisning för konfirmanderna, och Pfaff varnades för att skriva som han ville i kyrkostämmeprotokollet för då skulle vi överklaga. Sin vana trogen skrev emellertid Pfaff protokollet i enlighet med sin egen önskan om klockarelönen, men lotsen Bengtson och jag, som justerade protokollet, överklagade det och nyinstämman utalystes. Sedan detta hände Pfaff mig och lät också detta gå ut över mina barn. När biskopen kom på visitationen

ACC. NR. M. 8896:5

5
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

stod det i Pfaffs protokoll . . . att en plåtslagare och jag försurnat
våra barns uppfostran. En flicka måste jag , för denna prästens in-
ställning skull, ^{gå} och bli konfirmerad i Trelleberg. Inte heller
 gick jag så gärna i kyrkan , ty så snart Pfaff upptäckte mig fick jag
en kliring i predikan.

ACC. NR. M. 8896 : 6.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVBergmästare Emil v. Muelanfals.

Bergmästaren var en mycket sparsam herre. 1885, då det var så gott om hantverkare och arbetare i stan som hällde på att bygga upp de nedbrända husen, ville han passa på att få en ny brunn grävd. Han ville ha den så billig som möjligt och avtalade ett bestämt pris med några Malmöarbetare. När han emellertid såg hur fort de arbetade och hur snart de blev klara med brunnen, tog han tillbaka och tyckte att priset var för högt. Han betalade inte heller det överenskomna beloppet. Men så var han heller inte riktigt säker i sin egen stad efter det, och medan dessa arbetare vore kvar. Det hände flera gånger att de omringade honom och hotade med att piska honom om de inte fick sina pengar. Skvallret berättade också sedan att dessa arbetare satt sitt hot i verket en gång bergmästaren var på ett Malmöbesök, och att han då tvungits betala sin brunn.

Själv skulle jag en gång lägga en ett tak på bergmästaregården. Och eftersom det såg ut till regn och huset ju inte kunde stå utan tak utan att ta skåa arbetare vi i sträck alleman. När det se-

ACC. N:R M. 8896:7.

7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

dan blev fråga om betalningen ville emellertid bergmästaren inte betala för mer än ett dagsverk. Bergvästarinnan, som alltid var trevlig och rar, blev mycket insinuerad häröver och ropade: - Men Emil, Emil du ska veta att de började arbetet på natten och de slutade på natten!" - Men bergmästaren fick som han ville.

ACC. N:R+ M. 8896:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Rättsvåsen:

År 1885, då Skanör återuppsygdes, inträffade en mordbrand. Ett hus på Värnen brann upp och en ko innebrändes. Blans de till staden keena murarna fanns då ett par från Skillinge, Kinberg och Roth, som bodde tillsammans i en lada. Då välet en branden togs upp gick Kinberg till rådhuset och vittnade mot sin kamrat att denne velat ha honen med till det ifrågavarande huset och tulla på och också försöka rit att en ägaren var hemma slå ihjäl denne. Kinberg hade emellertid vägrat vara med om något sådant och därpå hade kamraten ensam givit sig i väg. — Borgmästaren hörde på vittnesmålet, men tog icke upp det och något som helst åtal mot Roth blev det inte. När denne för från Skanör stal han emellertid ett paket i diligensen från en medresenär och för denna lilla stöld fick han fängelse.